

Franckesche Stiftungen zu Halle

**Harmonia Evangelistarvm, (Totiž) Krátké a swětlé Spisů
Ctyř Ewangelistů Swatých o Osobě / a Prácech Slawě
Pána nasseho Gežjsse Krysta / wypsaných / ...**

Vrbenský, Viktor

Dobrovicy, MDCXIIII

Předmluva

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Wysoce Brozeným Pánům/

Panu Joachymowi On-

dřegovi Šlikovi z Holečce/ Hraběti z Pasau-
nu a z Loke / a na Swiganech, G. M. Králov-
ské Raddé / a Leywyssjmu Bernšku Králowství
Českého / ic.

Panu Albrechtovi Václawovi Smrkému
z Smrk na Láhodě, Kysumburc, Škvorce,
a Rostelec nad Černými Lesy / ic. hegtmanu
Brage Laučinského.

Vrozeným a Statečným Rytířům

Panu Mikulášovi Špánovskému z Lisowa, na
pacově a Chyšce / ic.

Panu Žygimundovi Matěgovi Wencelkovi z
Orchowiss / na Kamenice a Chegnově.

Slovutné a Wzácne Opatnosti Panům

G. M. C. Panu Rychtáři; panům purgmistrům a Raddé; pa-
nům Starším Obecním/ všem Obcím Měst poctivých, Písku/ nad Vá-
zawau/ Tegna nad Vltavou a Brodu Vímeckého/ včenj Ewangeliu Swa-
ťeho milovenskum vpřímym/Panům mně v lásce Krysta Pána milým/
Milost Boží v Krystu Panu s přednášením služeb Bréstian-
ských/ vpřímě vinsfugi/ přegi/ a vokázugi.

Q Awi gest / Milostiwj Pánj / w Církwi
Boží obyčeg / Ewangelistu Swatých galq w geden-
popis sedliwým spisů gegich porownáním vredenj.
A ii Tak

Tak pracovali oněch věků / Tatianus před svým pádem /
 Ammonius Alexandrynský / Eusebius Cæzaryenský / Theophilus Antiochenký / Epiphanius, Augustinus, Bonaventura; Ludolphus de Saxonia, Iohannes Gerson,
 a jiní mnozí / tak že mimo jiné v Frankové v Německém gazyku
 v Rytmy prácy takovou vvedenou v obyčejnem vyučování měli.
 Tchoto pak věku při wesselém Ewangeliu Božjho v Swaté Ríši rozličně podobnau pilnosti Osvojení Muži pracovali.
 A zdáž konec geste gest? Na světlo spisů takových vycházějí svědectví gasné dáravgi. O obyčej i z historie i z českého vědu a není zle na příčiny se poptati: Ty nám Písmo Boží / a Letopisové vygádají. Písmo Boží o Spisovatelích / o Spisých / o Vídce obogj této věcy dobré věci. Spisovatelé / služebníci a (at dñm) Kanclerové Boží: Spis gegich gest / Boha násseho v slovu a v skutých vygerenj: Vídce obogj této věcy gest Duch Boží. O Duchu Svatém Jlyssice / že gest Duch pravdy / Duch rádu / a nezmartení / rádi té vypsané od nejdřív nastrogených Písařů geho / pravdy hledáme. O písni také svědectví magice / že gest svůjce nohám nassim / a pravilo příjmě / dobré gest / když tu přímost sobě oblibujeme. Co pak spisovatelé! Ruky půgčivě Duchu Božímu / jak on jin napovídal (napovídal pak o pravdě) psali / aby to o nich pravé bylo / že PÁT V rostlém Prorocy (jménem Proroků rozumějme) / že je Ewangeliisty a Apostoly svaté) svědectví vydávají; v Skutých Apo: 10. v 43. Letopisové vypravují o pilném čítání a zpítování Písem Svatých v první Čírkvi / dokládají že Písmo Svatá těžký náček od Vlepátele svých (gábož byli / Porphyrius, Celsus, Julianus Apostata, a mnozí jiní v zlosti podobní) trpěla / jakoby sebe sama odpornými v o skutých o Včeně Páně / zprávami vynracela. Takový tedy

Předmluva/

wý tedy nárek/ aby s zahanbením Upráťatel slussně poražen byl/
snažně Včitelé w záctní w srovánwání spisů takowých pracowa-
li; což aby mělo w ročku nassem bez vžitku býti / kdo týc může?

Swatá práce zagisté nikdy nevžitečná není. Pročež dobré
gest/ aby gáko w Swaté Rázsi hognost spisu takowých gest/ tak
y nasse vlast milá w svém Mateřinském gazyku včastná byla.

A gá w prácech Cyrkevních z růle Boží postaraven sa / a
vznáwage yku povinnosti mé takowau prácy přisloušeti / wzal
sem gi před sebe we gmenni Božím pro dobré Cyrkevni w vlasti
nassi milé; a mage gi na hotově / aby na světlo wyssa o to sem se
snažil. Wychází tedy na světlo pro čest a slávu Boží s dobrým
(gáž se naděgi) Boho-Bogých lidž; wychází pak pod gménem
Wassich Milostí/ Wysoce Vrození Páni/ Páni: Vrození a Sta-
teční Páni Rytíři/ Slovutné a wzáctné Opatrnosti/ poctivých
Obecí/ Páni; neb na Wassich Milostech příklad vlasti nassi milé
gednomyslnosti v Vjeře Swaté ukázati chce. Evangelistové
Swatí o gednom Krystu podlé Ducha Božího wedeni psali: Tak
vlast nasse mimo Tři Slavné Starov Království Českého ně-
které Obce svobod a milostí z vlastních od svých Vrchností sice
dře daných vžhwagicy magie/má to Evangelické včení w České/
gáko Swatá Rázsi w Ausspurké/ Konfesely obsažené/ Majestá-
tem slavné osvobozené/ y Sich Milostem Panum Starum/ y ta-
kowým Obcem gá libé/ tak Spasytedlné. w čemž toho neposled-
ně potřebí gest/ aby přiznání skutečně trvalo / a proti banělivým
mnohých y spisům y řecem obhagováno bylo. Racíz tedy/ mi-
lostiví Páni/ přigmanci pracy man chatrnav/ y za příklad podlé
zvýklé pobožnosti/ w vlasti nassi milé/ y snažně ochráncové vče-
ní čistého (gestliby ginde d'abel brániti chtěl) aspoň w Nezech
gruntů a přátelstwa Wassich Milostí a Opatrnosti/ býti; aby y
potomkové Klenotu tak wzáctného z milosti Boží po nás vděč-
ně včastně gsauc/ s námi w den příští Biskupa naszeho Krysta

A iiij

Gejz

Předmluva/

Gejisse w slávu věčnau přigati byli k tomu věčnému pokoji / radoosti a všem dobrým oplegwigcýmu ; Amen. Datum v Domě farním Města Brodů - Vlémeckeho / 25. Dne Měsíce Března / genž gť potěszytedlný a radostný památkau milosti a spasení plného žvěstování Blahoslavené Pánne Marii w tělení Syna Božjho Pána naseho Ježi Krysta : Léta 1614.

Vassim Milostem /

a Opatrnostem

w Krystu

služebny /

M. Wiktoryn Wrbenský.

R Kře-

A Křestianu věrnému promluvení.

Pobožný Křestiane prácy svých rád za cíl gme-
na Božího oslavění s vzdělániem pobožných starége/swan
možnost podlépáně požehnání pronáším s žádostí tau/aby/
gakž mám naděgi/ že to Bůh odemne přejimati ráčí milosti wé/ y
ti/ kteří se těsí gménem Krystovým laskavě přigali. O tom
pak vjm/ že práce tato ne všem za dosti včinj/ buď w počádání
Textů/ a neb gich rozbíráni: ale to není neznámé/ že ač cokoli gich
buď w počádání/ neb rozbíráni spisů takových pracovalo/ ne ge-
dnostegně pracovali i vossak drževosse se prawidla Božího nic na
zlehčení prawdy Swaté a vgmí spasení věčného před sebe nebrali/
než gak gest předivný a bohatý w dařích svých Duch Swaty vtá-
zali. Snažmež se tedy y my podlé vdeleñé milosti Boží/
aby to prawdivé při nás senasslo/práce wasse není
daremná w Pánu i. Koryn: 15. ¶ 58.

A M E N.

